

Esmenes al PEC proposades per la Junta de l'AFA de l'Escola Poveda

4 d'abril de 2016

Aclariment

Aquestes esmenes han estat treballades en diferents reunions de la Junta Directiva de l'AFA i també en una reunió oberta que es va celebrar el dia 17 de març de 2016, amb l'assistència de 43 persones (més que en les darreres assemblees generals de l'associació), cosa que mostra l'interès que ha suscitat el PEC entre les famílies de l'escola. Van ser aprovades per unanimitat a la Junta Directiva de l'AFA del dia 4 d'abril de 2016.

L'esperit general de totes aquestes esmenes es pot resumir en el comentari que una de les participants va dir al final d'aquesta reunió (que editem lleugerament per a l'ocasió): volem el *compromís* de l'escola amb un PEC potent (no pas un document de tràmit) i volem poder expressar el *suport* al PEC de les famílies, que han de ser (més) reconegudes com un agent actiu de la comunitat educativa.

Les esmenes han estat agrupades en 10 qüestions, que es relacionen a continuació per ordre d'aparició a l'esborrany del PEC.

Estructura

Esmena número X

Localització del text actual

Text actual

Comentari sobre el text actual

Proposta AFA

Normativa aplicable (si escau)

Llegenda (normativa aplicable)

DACE = Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius

DOGC = Documents per a l'organització i la gestió dels centres. Objectius prioritaris del sistema educatiu i projecte educatiu de centre. 19/06/2015

LEC = Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació

Esmena número 1 Relació amb l'entorn

Diversos passatges (p. 2, 5, 7, 23, 24 i 25)

- La majoria d'alumnat que hi assisteix ha nascut a la ciutat i viu al barri, tot i que els darrers cursos es reflecteixen en la matrícula [...] els moviments migratoris (p. 2)
- El nivell cultural i social de les famílies és de nivell mitjà, si bé [...] algunes famílies presenten més dificultats econòmiques per manca de feina (p. 5)
- oferir una educació integral que ajudi als nostres infants [...] que puguin participar de forma activa en el seu entorn (p. 5)
- Autoregulació del propi procés d'aprenentatge a través de sortides que relacionen l'infant amb el seu entorn més proper (p. 7)
- L'escola afavoreix la col·laboració amb [...] les entitats de la zona educativa [...] Inclou en la programació educativa [...] la utilització dels recursos i activitats que ofereixin les diferents administracions (p. 23)
- Dóna informació i potencia la participació de l'alumnat i les famílies en activitats socials, culturals i mediambientals organitzades per les entitats socials i veïnals del nostre entorn (p. 24)
- Per a una nova actualització del projecte educatiu caldrà tenir en compte les característiques socials i culturals del context escolar i de l'entorn, així com les necessitats educatives de l'alumnat (p. 25)

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

- En l'actualització del projecte educatiu s'han tingut en compte les característiques socials i culturals del context escolar i de l'entorn d'una manera una mica superficial
- L'escola treballa poc amb l'entorn i això pot fer difícil complir l'objectiu de facilitar que les criatures puguin participar "de forma activa" en el seu entorn
- Més concretament, l'escola podria fer més sortides que "relacionin l'infant amb l'entorn més proper" (a part de la Guàrdia Urbana i de la biblioteca M. Antonieta Cot, quines es fan?)
- L'escola podria fomentar més la col·laboració amb les entitats de la zona educativa
- L'escola podria donar més informació i potenciar millor la participació "en activitats socials, culturals i mediambientals organitzades per les entitats socials i veïnals del nostre entorn"

PROPOSTA AFA

- Explicar millor les característiques socials i culturals del context escolar i de l'entorn
- Preveure els mecanismes perquè els infants participin "de forma activa" en el seu entorn
- Fer un inventari dels recursos de l'entorn que l'escola no fa servir gaire (o no gens) i que es podrien potenciar: Hort Urbà de Turull, Finca Sansalvador (Taller d'Història de Gràcia), Museu Palmero, CEM Olímpics, Parc Sanitari Pere Virgili, Biblioteca M. Antonieta Cot, Parc Güell, Centre Cívic Casa Grogga, Centre Cívic El Carmel, Centre Cívic El Coll-La Bruguera, Centre Cívic Teixonera, Associació de Veïns Coll-Vallcarca, Associació de Veïns Gràcia Nord-Vallcarca, Associació de Veïns Pro-Vallcarca, Associació de Veïns Vallcarca-Riera Viaducte, Ateneu Popular de Vallcarca.

NORMATIVA APLICABLE

- El projecte educatiu contribueix a impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa i **la relació del centre amb l'entorn social**, i ha de tenir en compte, si n'hi ha, els projectes educatius territorials (LEC 91.1)
- Per a definir el projecte educatiu **s'han de valorar les característiques socials i culturals del context escolar** i les necessitats educatives dels alumnes (LEC 91.3)

Esmena número 2 Identitat del centre

Secció 3.2 (p. 4)

COMENTARI SOBRE TEXT ACTUAL

Com es va reconèixer al Consell Escolar del 16 de febrer, aquest apartat és molt genèric i es podria referir a qualsevol escola. L'AFA troba a faltar més elements que singularitzin l'Escola Poveda respecte a altres escoles

PROPOSTA AFA

Fer constar que l'Escola Poveda és una escola esportiva, que col·labora amb l'AFA en l'organització d'uns jocs olímpics escolars (Olimpoveda) cada quatre anys, i que vetlla per la coordinació entre les activitats extraescolars esportives organitzades per l'AFA i el projecte pedagògic d'educació física del centre

NORMATIVA APLICABLE

El projecte educatiu, que és la màxima expressió de l'autonomia dels centres educatius, **recull la identitat del centre**, n'explicita els objectius, n'orienta l'activitat i hi dóna sentit amb la finalitat que els alumnes assoleixin les competències bàsiques i el màxim aprofitament educatiu. El projecte educatiu **incorpora el caràcter propi del centre** (LEC 91.1)

Esmena número 3 Línia pedagògica

Secció 3.2 (p. 4) i 6.1 (p. 7)

- Un ensenyament personalitzat i de qualitat. Pretenem **ensenyar a aprendre i adaptar-se a la constant evolució social, potenciant l'aprenentatge significatiu** (p. 4)
- Una visió crítica: l'escola vol **educar els alumnes treballant la seva creativitat i el seu esperit crític** com a base de la seva individualitat, fomentant l'observació, la investigació, l'anàlisi, la síntesi, l'autoavaluació i aprenent del seu propi error (p. 4)
- A educació infantil **es treballen les àrees de forma global, vivencial i a partir de les experiències dels nens i nenes**. En totes les activitats proposades s'aprofita per treballar la llengua vehicular a més dels continguts específics de l'activitat (p. 7)

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

L'AFA considera que el text actual i la realitat pedagògica de l'escola són divergents. Mentre que el PEC parla d'una línia pedagògica activa, d'aprenentatge global i significatiu, la realitat és que les criatures passen moltes hores assegudes a les cadires (ja des d'educació infantil) rebent informacions. El PEC també parla d'ensenyar a aprendre però les criatures no sempre experimenten o viuen els aprenentatges; tot s'acaba fent a través del paper i el llapis. El foment de la creativitat també és discutible quan s'ensenyava cada criatura a fer produccions plàstiques idèntiques a les de les altres criatures

PROPOSTA AFA

Fer constar que l'escola retrà comptes al Consell Escolar i al conjunt de les famílies (en compliment del principi d'implicació de les famílies en el procés educatiu, LEC 77.1, v. *infra* esmena 2) de l'aplicació de la línia pedagògica d'aprenentatge significatiu i vivencial, foment de la creativitat i desenvolupament de l'esperit crític

Esmena número 4 Inclusió i coeducació

Secció 3.2 (p. 4) i 8.1 (p. 12)

- Escola coeducadora. Eduquem per **la convivència i el respecte als altres** basant-nos en la coeducació (p. 4)
- Inclusió: el centre està obert a tot l'alumnat (p. 12)
- No discriminació: **evitem qualsevol discriminació** a infants per raó de sexe, idioma, religió, opinió, origen, posició econòmica, condicions físiques o psíquiques, orientació sexual o qualsevol altra condició personal de llurs progenitors o tutors legals (p. 12)
- Coeducació: tenim en compte la perspectiva de gènere en el desenvolupament i l'avaluació de les mesures que adoptem amb relació als infants, de manera que en totes les actuacions i tots els programes que els adreçem es tenen en compte que són nois i noies i que poden tenir necessitats iguals o específiques. Valorem la seva experiència, les aptituds i l'aportació social i cultural **sense estereotips sexistes i sense actituds discriminatòries** (p. 12)

COMENTARIS SOBRE EL TEXT ACTUAL

L'AFA considera que el concepte d'inclusió (reduït a "el centre està obert a tot l'alumnat") es podria treballar una mica més. També considera que ocasionalment algunes mestres transmeten valors que són l'exemple d'actituds discriminatòries i d'estereotips envers els infants (com dir "lletja" a una criatura perquè ha estripat un conte o "gordito" a una altra per menjar xocolata)

PROPOSTA AFA

- Desenvolupar el contingut del principi d'inclusió
- Reforçar el compromís de l'escola amb els principis d'inclusió, no discriminació i coeducació.

NORMATIVA APLICABLE

En el marc de l'autonomia dels centres educatius, els criteris que regeixen a cada centre l'organització pedagògica dels ensenyaments han de contribuir al compliment dels principis del sistema educatiu i han de fer possible:

- a) La integració dels alumnes procedents dels diversos col·lectius, en aplicació del principi d'inclusió.
- d) L'adequació dels processos d'ensenyament al ritme d'aprenentatge individual, per mitjà de l'aplicació de pràctiques educatives inclusives i, si escau, de compensació i per mitjà de l'aplicació de pràctiques d'estímul per a l'assoliment de l'excel·lència.
- e) La coeducació, que ha d'afavorir la igualtat entre l'alumnat. (LEC 71.1)

Esmena número 5 Participació

Secció 3.2 (p. 4, paràgraf "Escola oberta a la participació"), 5.1 (p. 6), 8.1 (p. 13), 11 (p. 16) i 11.2 (p. 17)

- Escola oberta a la participació. Valorem com a fonamental i promovem la participació activa dels nostres alumnes en les tasques d'aprenentatge i en les diferents activitats que els proposem. Fomentem tant el treball individual com en equip i cooperatiu. **Facilitem que el professorat, pares, personal no docent i alumnes participin en la gestió i en activitats diverses del centre**, segons la legislació vigent (p. 4)
- Fomentar i aconseguir **la implicació de les famílies en el procés educatiu** (art. 77 LEC) (p. 6)
- Potenciem **el treball conjunt de docents i famílies per tal de compartir experiències** i donar coherència i continuïtat a la tasca educativa per tal d'afavorir la inclusió social i escolar (p. 13)
- Per tal que la participació sigui un fet s'estableixen diferents òrgans de participació que recullen informacions, opinions, línies d'actuació que faciliten la presa de decisions consensuades. Per això es distribueixen les funcions i les responsabilitats. Per altra banda **impliquem els diferents estaments en el desenvolupament, seguiment i avaluació del PEC** (p. 16)
- L'equip directiu estableix els **mecanismes adients per afavorir la participació de les famílies**. Reunions periòdiques amb l'AFA i les seves comissions, reunions d'inici de curs, entrevistes i activitats que es considerin pertinents i oportunes (p. 17)

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

L'AFA voldria un compromís més clar de l'escola respecte a la participació de les famílies en l'elaboració, el desenvolupament, el seguiment i l'avaluació del PEC. La veritat és que l'elaboració d'aquest PEC l'escola hauria pogut *fomentar* la participació de la comunitat escolar i més concretament la participació de l'AFA.

Pel que fa a la implicació de les famílies en el procés educatiu, l'AFA considera que es podria fer més "treball conjunt de docents i famílies" i que sovint la implicació buscada per l'escola és bàsicament instrumental (l'escola imparteix normes que han de seguir les famílies).

PROPOSTA AFA

- Fer constar explícitament que l'escola subscriu "el principi de participació dels diferents sectors de la comunitat escolar" (DOGC) i que per això impulsa l'elaboració del PEC "tot garantint la participació de la comunitat escolar"
- Garantir que aquesta participació es pot fer efectiva més enllà dels òrgans de participació habituals com el Consell Escolar (DACE 8.1); per exemple, es poden preveure mecanismes com la presentació i debat de l'esborrany del PEC davant una assemblea general de l'AFA i la discussió conjunta d'esmenes al PEC entre el claustre i la Junta de l'AFA (NB. Resulta inconvenient que l'AFA no pugui defensar les esmenes d'aquesta llista davant de l'òrgan que les ha d'acceptar o desestimar)
- Més concretament, garantir aquesta participació "en el desenvolupament, seguiment i avaluació del PEC"
- Establir mecanismes específics de "treball conjunt de docents i famílies per tal de compartir experiències i donar coherència i continuïtat a la tasca educativa per tal d'afavorir la inclusió social i escolar" més enllà de les entrevistes anuals individuals entre les tutores i les mares, pares, tutors o tutores de les criatures
- Garantir que la implicació de les famílies en el procés educatiu no es redueix al seguiment de les normes que fixa l'escola sinó que pretén fer-les partícips dels processos pedagògic

NORMATIVA APLICABLE

- En els centres públics correspon al director o directora formular la proposta inicial del projecte educatiu i fer-ne les modificacions i adaptacions corresponents, **impulsar-ne l'elaboració tot garantint la participació de la comunitat escolar** i aprovar-ne la proposta definitiva (DOGC)
- Els centres disposen d'autonomia per definir el procés d'elaboració del PEC, **tot respectant el principi de participació dels diferents sectors de la comunitat escolar** (DOGC)
- El projecte educatiu contribueix a **impulsar la col·laboració entre els diversos sectors de la comunitat educativa** i la relació del centre amb l'entorn social, i ha de tenir en compte, si n'hi ha, els projectes educatius territorials (LEC 91.1)
- Els centres públics es defineixen d'acord amb els **principis** de qualitat pedagògica, de direcció responsable, de dedicació i professionalitat docents, d'avaluació, de retiment de comptes, **d'implicació de les famílies**, de preservació

de l'equitat, de cerca de l'excel·lència i de respecte a les idees i les creences dels alumnes i de llurs mares, pares o tutors (LEC 93.2)

- Sense perjudici de la participació que s'exerceix a través dels òrgans de participació en el control i gestió dels centres a què fa referència el capítol 4 d'aquest títol [es refereix al Consell Escolar], **els projectes educatius han de preveure mecanismes de participació de l'alumnat, professorat i famílies en la vida del centre per orientar-la a l'assoliment dels objectius educatius** (DACE 8.1)
- Per facilitar aquesta participació, els centres han de tenir especialment en compte que **les associacions de mares i pares** i les associacions d'alumnes tenen per finalitat essencial promoure i facilitar la participació en les activitats del centre (DACE 8.2)
- En el marc de l'autonomia dels centres educatius, els criteris que regeixen a cada centre l'organització pedagògica dels ensenyaments han de contribuir al compliment dels principis del sistema educatiu i han de fer possible: [...] g) **La implicació de les famílies en el procés educatiu** (LEC 77.1)

Esmena número 6 Paper de l'AFA (i més participació, de fet)

Secció 4 (p. 5), 11.1 (p. 16), 11.2 (p. 17) i 13.2 (p. 22)

- Gestionen totes les activitats que es realitzen fora de l'horari lectiu (acollida, extraescolars, menjador...) i **col·labora en la gestió** de diferents projectes i activitats realitzades a l'escola com poden ser les festes, colònies i casals, el programa de socialització de llibres de text, i d'altres que es puguin gestionar durant el curs escolar (p. 5)
- Mantenir i vetllar per l'ús i funcionament correcte dels **serveis que ofereix l'escola** (menjador, acollida, activitats extraescolars) i potenciar un estret lligam i coordinació entre l'aprenentatge reglat i aquests serveis (p. 16)
- L'equip directiu estableix els mecanismes adients per afavorir la participació de les famílies. **Reunions periòdiques amb l'AFA i les seves comissions**, reunions d'inici de curs, entrevistes i activitats que es considerin pertinents i oportunes (p. 17)
- Resultats de satisfacció de la comunitat : % de famílies que responen positivament i negativament a les **enquestes de satisfacció elaborades per Direcció/AFA** (p. 22)

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

La descripció del paper de l'AFA a l'escola respecte a colònies, casals i altres serveis és inexacta. Fins ara, les reunions de l'equip directiu són només amb una de les comissions de l'AFA. El text també és imprecís pel que fa al paper de l'AFA en les enquestes de satisfacció

PROPOSTA AFA

- Fer constar que l'AFA *gestiona* (no "col·labora en la gestió de") les colònies i casals
- Fer constar que les colònies es fan fora del calendari escolar, deslligades del currículum educatiu i sense la participació de cap membre del claustre (forma part de la identitat del centre, v. esmena número 1), llevat que es decideixi canviar aquesta situació en el futur
- Fer constar que els servei de menjador i acollida són gestionats per l'AFA i que les activitats extraescolars són ofertes *per l'AFA*, no pas per l'escola

- Preveure mecanismes perquè sigui efectiu "un estret lligam i coordinació entre l'aprenentatge reglat" i els serveis que ofereix i/o gestiona l'AFA (v. esmena número 1 pel que fa a les activitats extraescolars de caràcter esportiu)
- Fer constar que l'equip directiu es reuneix regularment amb la comissió de relacions AFA-direcció sense descartar possibles reunions puntuals amb qualsevol altra comissió de l'AFA que ho sol·liciti
- Fer constar que, d'acord amb el Consell Escolar, la direcció i l'AFA pacten el qüestionari de les enquestes de satisfacció, que han d'abastar tots els aspectes del funcionament de l'escola tot distingint les responsabilitats de l'equip directiu i de l'AFA

Esmena número 7 Projecte lingüístic de centre

Secció 5.2 (p. 6)

El Projecte Lingüístic de l'escola és un document en què s'especifica el tractament, l'ús i el procés que seguim per tal que els alumnes assoleixin les destreses bàsiques necessàries per utilitzar les llengües com a vehicle de comunicació, i, per tant, el procés d'ensenyament – aprenentatge de les diferents llengües que impartim: català, castellà i anglès.

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

El text no esmenta la possibilitat de reformar el Projecte Lingüístic

PROPOSTA AFA

- Fer constar que el Projecte Lingüístic es donarà a conèixer a tota la comunitat educativa
- Fer constar que l'escola també subscriu "el principi de participació dels diferents sectors de la comunitat escolar" (DOGC) respecte a l'elaboració i reforma del Projecte Lingüístic, en la mesura que és una part del PEC
- Actualitzar el Projecte Lingüístic en el procés de renovació del PEC, com a mínim per incloure-hi el nou paper de l'anglès com a llengua vehicular de l'ensenyament

Esmena número 8 Acollida

Secció 8.2 (p. 13)

- El centre organitza actuacions per tal de **garantir que les persones que formen part de la comunitat educativa** en coneguin el funcionament general, se sentin ben rebudes i s'hi adaptin tot respectant les normes de convivència establertes
- El Pla d'Acollida recull totes **les actuacions que l'escola organitza per tal d'acollir bé tant els alumnes, com les famílies i els mestres nous** que s'incorporen al centre i les persones responsables de cadascuna de les actuacions

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

L'AFA desconeix el Pla d'Acollida a què fa referència el PEC. En canvi, l'AFA té constància que, en casos puntuals, l'acollida hauria pogut funcionar millor (hi ha hagut mestres en pràctiques que al llarg de tot el pràcticum I no han vist a la directora; famílies nouvingudes que s'han assabentat del funcionament de l'escola gràcies a l'apropament voluntari d'altres famílies del grup-classe).

Proposta AFA

- Fer constar que el Pla d'Acollida es donarà a conèixer a tota la comunitat educativa
- Fer constar que que l'escola també subscriu "el principi de participació dels diferents sectors de la comunitat escolar" (DOGC) respecte a l'elaboració i reforma del Pla d'Acollida, en la mesura que es pugui interpretar que és una part del PEC

Esmena número 9 Consell Escolar

Secció 11.1 (p. 16)

Dinamitzar el funcionament i responsabilitat del Consell Escolar per tal que esdevingui **un veritable òrgan de decisió i gestió del centre.**

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

El Consell Escolar va tenir coneixement de la renovació del mandat de la direcció un cop aquest s'havia produït, malgrat que les NOFC (títol II, capítol 2, secció 1, lletra h) atribueixen al Consell la funció de "participar en el procediment de selecció i en la proposta de cessament del director o directora"

PROPOSTA AFA

Fer constar el compromís de l'escola amb el compliment de totes les funcions del Consell Escolar recollides a les NOFC i, per la seva transcendència, esmentar explícitament la de *participar* en el procediment de selecció i en la proposta de cessament del director o directora

Esmena número 10 Relació amb les famílies

Secció 11.2 (p. 17) i 14.1.1 (p. 23)

- L'equip directiu estableix els mecanismes adients per afavorir la participació de les famílies. Reunions periòdiques amb l'AFA i les seves comissions, reunions d'inici de curs, entrevistes i **activitats que es considerin pertinents i oportunes** (p. 17)
- El centre ha [de] disposa[r] d'un **horari d'atenció a les famílies**, tant per part de l'equip directiu, com dels tutors i altres mestres i també altre personal que tingui atenció directa amb els alumnes (p. 23)
- **Les famílies han de poder establir comunicació amb el centre i ser ateses, per incidències i encàrrecs** i alhora tenen el deure de facilitar al centre les dades actualitzades per tal de poder ser localitzades en cas de necessitat (p. 23)

COMENTARI SOBRE EL TEXT ACTUAL

L'AFA troba a faltar un paper més proactiu de l'escola en la creació d'espais de relació entre l'equip directiu, les tutores i resta de mestres i el conjunt de les famílies (festes, trobades, pati obert, flexibilitat a l'hora d'entrar i sortir a l'escola...)

PROPOSTA AFA

- Concretar les "activitats que es considerin pertinents i oportunes" per afavorir la participació de les famílies
- Fer constar el compromís de l'escola en la creació d'espais propiciadors de la relació amb les famílies, més enllà de les hores de visita reglamentàries, de l'atenció d'incidències i també de les entrevistes anuals individuals entre les tutores i les mares, pares, tutors o tutores de les criatures (v. esmena 5)